

Årsplan for dansk i 1. klasse.

Hverdagen i 1. klasse er bygget op omkring nogle faste rammer og strukturer, der støtter eleverne i at efterleve de regler og normer, der gælder i klasse og på skolen. Jeg vægter et godt socialt klima i klassen, og gennem forskellige samarbejdsaktiviteter styrkes de positive relationer i klassen. Vi er alle med til at skabe den sociale sammenhæng vi er i.

Forskellighed er en styrke for klassen og alle skal føle sig anerkendt for dén de er. Eleverne støttes i at etablere og vedligeholde sociale relationer, at handle hensigtsmæssigt på følelser (egne og andres) og i at vurdere egne styrker og svagheder. Dette gøres gennem samtale og dialog, samt forskellige materialer om følelser og venskaber.

Dansk:

I 1. klasse arbejder vi videre med sproglig opmærksomhed, rim og remser. Børnenes opmærksomhed skærpes mod det talte og skrivende sprog gennem samtale, dialog, oplæsning og fortælling. Ordforråd og begrebsverdenen udvikler sig via sproglege med lyde, rim og remser samt børnestavning. Eleverne skal lære at udtrykke sig sprogligt om tanker, følelser og oplevelser, samt kunne lytte til andre. Eleverne skal lære alfabetet og allerede i løbet efteråret kunne bogstaverne sammen til små ord og begynde den første læsning.

Undervisningsmaterialer:

- Kaptajn Karlsen.
- Den første læsning - lyd og bogstaver - læsebog og arbejdsbog
- Den første læsning trin 1 digital læringsportal
- De 120 hyppige ord.
- Søde ord
- Små ord.
- Diktat 1
- PIPPI - Astrid Lindgren (Emne - norsk/svensk) → Forfatter kendskab.
- Sabelkatten.
- Du kan læse og forstå.
- Elementær læseforståelse 1

Læsning og sprogligt arbejde i 1. klasse:

De sjove og vedkommende tekster i læsebogen er skrevet ud fra læsefaglige principper, der har dokumenteret effekt på elevernes læseudvikling:

- Stor tekstmængde
- Stor andel af lydrette ord
- Korte ord, som gør lydstavning mulig
- Hyppige ord, som eleverne kender
- Mange gentagelser, som letter ordgenkendelse

Igennem læsebogen er der en løbende progression indenfor kompetenceområdet, bl.a. i forhold til udvikling af en lydlig læsestrategi, kendskab til de 120 hyppigste ord og forøgelse af tekstmængden i de enkelte historier. Mens tekstmængden øges, udvikler eleverne således deres skriftlige ordkendskab på et lydligt grundlag.

De sproglige temaer, som eleverne stifter bekendtskab med, er anført ved de enkelte historier, når de introduceres. De repeteres løbende gennem både klasseaktiviteter og opgaver i arbejdsbogen.

Formålet med læsebogen og de dertilhørende sproglige øvelser samt skrive- og staveøvelser er, at eleverne får konsolideret deres viden om forbindelsen mellem bogstav og lyd, og at de bliver sikre i at anvende en lydlig baseret strategi i læsning såvel som i det skriftlige arbejde.

Som individuelt supplement til arbejdet med læsebogen kan denforstelæsning.dk trin 1 - Ida og Emil knækker koden anvendes. Det digitale materiale kan bruges sideløbende med eller indlagt som selvstændige bånd mellem hver historie.

Ida og Emil knækker koden er digital læsetræning bygget op omkring sproglige aktiviteter, klassiske fortællinger og lydrette læs-selv-tekster. Materialet tager udgangspunkt i sjov og motiverende læse- og stavetræning og viser, ligesom læsebogen, eleverne vej fra lyd til læsning. Den digitale tekst er i dialog med læsebogen uden at være overlappende.

Aktiviteterne i denforstelæsning.dk er varierede og opbygget, så eleverne først kommer videre til et nyt niveau, når de har haft succes på det niveau, de befinder sig. Materialet fører eleverne gennem niveaudelte aktiviteter indenfor:

Ann Marie Lindbjerg
Årsplan for dansk 1. klasse
Guldminen 2023-24

- Lydlig analyse/syntese
- Stavning af lydrette ord
- Læsning af lydrette ord
- Sætningslæsning
- Ordkendskab
- Sprogforståelse

Leg og bevægelse:

Hver dag og gerne hver lektion er der indlagt bevægelse/leg. De fleste børn lærer gennem kroppen, og koncentrationen er på ca. 20 minutter, når man er 5-7 år. Lektionerne tilrettelægges, så de kombineres med bevægelse, der styrker motorikken og giver ny energi.

Jeg har valgt ikke at lave en uge/årsplan, da vi alligevel ikke kan holde os til den 😊. Frem til efterårsferien vil vi arbejde med at få styr på alle bogstaverne. Efter ferien vil vi så småt begynde med Den første læsning. Til bogen findes der opgavebøger, som vi vil benytte os af, så læseforståelsen og deres viden bliver skrevet/tegnet ned. I december måned skal vi arbejde med en julekalenderhistorie samt læse højt fra Peters jul, samt Kitte Kry.

Som forfatterskab i år har jeg valgt Astrid Lindgren og hendes eventyrlige verden. Vi skal arbejde mest med hendes figur Pippi, da det er vores "dør figur" og fordi vi kan lave mange sjove og anderledes ting ud fra hendes historier og hendes personlighed. Det var lidt fra mig. Glæder mig til et vanvittigt godt år.

Mvh Marie

Nedenfor kan I se, hvilke emner vi skal igennem med læsebogen Den første læsning 1. I kan også se hvilke sproglige temaer der er til hvert kapitel.

Isby teater

I Isby teater, den første historie i læsebogen, præsenteres eleverne for bogens hovedpersoner, Ida og Emil, deres forældre, Jan og Lone, og kæledyrene, aben Hugo og Kakaduen Nini. Familien bor i Isby, hvor Jan og Lone er skuespillere på det lokale Isby teater. Teateret opfører Hans og Grete.

I Isby teater er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Alfabetisering
- Egennavne med stort begyndelsesbogstav
- Sætningskonstruktion (fremsættende sætninger)
- Grammatik: Ejefald (genetiv-s)

Nanna

Nanna er den anden historie i **Læsebogen**. Her møder eleverne tv-figuren Nanna, som er meget stærk og bor alene i en hytte i et træ. Ida falder i søvn og drømmer sig ind i Nannas verden. Sammen går de på opdagelse.

I **Nanna** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Spørgende sætninger
- Punktum og spørgsmålstegn
- Gåder
- Referat.

Adam og de 20 æg

I **Adam og de 20 æg** er Ida og Emil i Isby Bio, hvor de ser en film om Adam. Adam har en lidt komisk far, der på en ferie gør alt det forkerte. Da Adams far tager krokodille-æg med hjem i tasken, får han problemer, og Adam må hjælpe sin far med at redde trådene ud.

I **Adam og de 20 æg** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Ordkendskab
- Blødt, hårdt og stumt d
- Udsagnsord
- Læseforståelsesstrategier

Isby Zoo

I **Isby Zoo** tager Ida og Emil på tur i zoologisk have. Her møder de alverdens dyr, og Emil lukker sig selv inde i abeburet. Emil er vant til at have med aber at gøre, men kan det virkelig passe, at Emil og aben kan tale sammen?

I **Isby Zoo** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Overbegreber
- Spørgeord
- Slutstavelser
- Rimord

Det store løb

I **Det store løb** bygger Emil en sæbekassebil sammen med sin gode ven, Jonas. De skal deltage i en konkurrence, og Ida må ikke være med. Men kan drengene klare sig uden Idas hjælp, eller ville de mon være bedre rustet med Ida på holdet?

I **Det store løb** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Konsonantklynger
- Sammensatte ord
- Stumme bogstaver
- Enderim

Røveri i Ålby bank

I **Røveri i Ålby Bank** møder vi tegneseriefiguren og superhelten Katmand. Emil køber det nye Katmand-blad og falder i staver foran kiosken. Pludselig bliver han vidne til et røveri i Ålby Bank, og sammen med Katmand forsøger han at fange røverne. Eller gør han?

I **Røveri i Ålby Bank** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Beskrivelser

- Synonymer
- Direkte tale

En tur til månen

I **En tur til månen** er Ida og Emil på besøg hos farmor og farfar. Farfar er en rigtig opfinder og er altid med på sjov og ballade. Denne gang har farfar bygget en raket i skuret, og sammen tager de en tur til månen og hjem igen. Da farmor vågner fra sin middagslur, er alt som før.

I **En tur til månen** er der fokus på følgende sproglige temaer:

- Antonymer
- Fonologisk opmærksomhed
- Komplekse grafemer
- Baggrundsviden

Efterfølgende vil vi arbejde differentieret med læsning- og stavning på den enkelte elevs niveau.

Mvh Marie

